

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.

Bérmintelen leveleket csak ismert közlő fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, a törvényszék mellett Neumann-lázak utcára nyíló helyiségben.

Hirdetések díjazabály szerint. Egyen szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy órára	1 frt.

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy órára	1 frt. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Pünkösöd-napján.

A keresztény világban pünkösöd-ünnepéhez, azon hatalmas mozgalom megindulásának emléke fűződik, amely Judaea téreiről véve eredetét — idők folytán az egész civilisált világot átjárta — előbb csak a társadalmi, majd a politikai viszonyokat is átalakító hatásával.

Pünkösöd-napján — így beszéli el a szent-írás — szállotta meg a szent-írás a kereszténység isteni mesterének tanítványait; akik az előttük lebegő magaslatos példányképre való visszaemlékezés hatása alatt — valóban isteni ihletésűtől, az emberi tehetségeket felülmúló lélekteremtől lekesítve — mint egy nagy eszmének apostolai szálltak elkeseredett harcra az akkor fennállott világnézettel. Az üldözöttség, a halált megvető rajongással hirdették azon igéket, amelyek rájuk nagy mesterük ajkairól oly igéző hatást gyakoroltak.

Egyoldalú felfogás — nézetünk szerint — a kereszténységben már mindjárt eredeténél csakis vallási mozgalmat látni. Hisz az a tan, melyet a Megváltó a zsidók szűkebb hazájában hirdetett — sokkal nagyobb keretek között ölelé fel az életviszonyokat, mintsem amennyire egy vallási felekezet törekvései kiterjedhetnek. Azon tan a leghatározottabban szembeállítja az akkor uralkodott s a társadalmi viszonyok erkölcsi alapjaira gondolt alig fordított vallási-nézetekkel az emberiség azon hivatását, amelyet az emberi lélekbe már a természettől beoltott erkölcsi törvények szerint meg kell valósítania.

A kereszténység megalapításának legnagyobb jelentősége mindenesetre abban keresendő, hogy a leghatározottabban alakban adta a keresztény ember-nem boldogulhatása azon elengedhetlen követelményének, hogy úgy az állami, mint a társadalmi életben az emberi jogoknak teljesen érvényesülniök kell. S aki minden vallási elfogultság nélkül képes belemerülni a kereszténység szellemébe — úgy, amiként az az isteni mester tanításában, egész életében és halálában, tehát az annak elvei körébe az emberi gyarlóság által később belezavart tévedésektől megtisztulttan nyilvánul: minden erőltetés nélkül, egészen tisztán megtalálja abban a modern politikai szárnyaira vett azon nagy politikai és társadalmi alapelveket, amelyeknek érvényesítéséért oly sok, oly véres küzdelmeket kellett a nemzetnek

a szabadság és a humanizmus zászlói alatt vívniök.

Bármennyire elő is volt a kereszténység keletkezése idejében, az állami és a társadalmi viszonyok talaja kétségbevonhatatlanul a legjobban alkalmasra vette az eszméket, s az ellenállhatatlanul terjedő civilizáció segítségével mind több talajt hódított azoknak: elő fogja idézni azon eredményt, hogy úgy az állami életben, mint a társadalmi viszonyok között a szűk körű vallási dogmatizmus nyügeitől megszabadult keresztény világnézet váljék uralkodóvá.

Am addig sok idő fog még eltelni; az emberiségnek sok és nehéz küzdelmet kell kiállnia. És e küzdelmek már is előre vetik árnyékukat s felidéznek a köz- és magánélet mai rendjének rémképeit a nagy társadalmi forradalmat, melyet a kenyérgond és a fennálló intézmények megvédése hárul kötelességül — hogy a nagy küzdelmekre készen legyenek.

Az állami hatalomnak ma bőven állnak rendelkezésére az eszközök, amelyekkel a köz- és magánélet mai viszonyai felforgatásának elejét lehet venni. Ez eszközök anyagiak és erkölcsi is. Az állami és társadalmi rend fentartása végett rendelkezésre álló anyagi erőnek teljes mértékű alkalmazását ott, ahol a zavargók által a személyes- és vagyon-biztonság van megátámadva, habozás nélkül és erősen igénybe kell venni. De egyuttal az államhatalom nem térhet ki azon hivatásának előkészítő mozgalomnak erkölcsi momentumait is méltányolja, s ott, ahol szükséges, tag tért nyisson a humanizmusnak, amelynek bizony sok teendője van a társadalmi bajok meggyógyítása körül.

És azon mozgalomnak, mely a fennebb jelzett irányban itt is, ott is mind sürűbben és setétebben veti előre árnyékát — hullámveréseitől bizonyynyal hazánk sem lesz mentve. Bár tagadhatatlan, hogy amiként Magyarország a más országokkal tüzzel-vassal pusztított vallásháborúk iszonyai körén kívül maradt, s azt jórészt a nép józan felfogásának köszönhető: úgy nemzetünk nagy zömének bizonyynal helyesebb érzelme lesz, mintsem tag

de egy sajnálom, mint az angol halászyerek a vízbelet apját.

Ezretem előre, hogy egy adoma fog következni és kíváncsian mosolyogtam.

— Voltam annyiszor Londonban, — folytatta az ezredes — mint komisz Urban R e k w a r t s - C o n c e n t r i r u n g o n és így láthattam elég mindent a Themse partján. — Egy reggel úgy sétáltam a rakodón fel s al mint egy telivér londoni, aki reggelire legalább három beafsteak-et érez a begyiben, mikor hirtelen két halászyerek elem toppan.

— Te! — kiált az egyik a másikhoz — nagy baj van!

— Mi az?!

— Apád belefuladt a vízbe!

— Tyhű! — dühösködött ez. — a halálát! Nála volt — a b e s k á m . . . . .

Persze ez akkor volt, mikor Kossuth extravagansokká csinálta az angolokat s Debreczenbe vártak az — angol flotta megérkezését. . . . . Akkor még nem tudtam, hogy Papp Miklós „scriblert” csinált belőlem és én „d i s z ö r m é n y” leszek.

Mindig kedvesen emlékeztem meg a boldogult K. Papp Miklósról a „Magyar Polgár” genialis szerkesztőjéről, aki hallva az ezredes pompás humoru elbeszéléseit, sokszor nógatta, hogy írjon tárcákat. Irjon meg mindent, úgy amint elbeszéli. Aztán csak élvezte a hatást. Nincs az a stylita a világon, aki azt jobban tudná tenni.

Telegi Sándor egy ideig habozott, de végre győzött benne az írói vena ambíciója és megígérte Papp Miklósnak, hogy szombaton délután kész lesz az első tárcza a lapnak.

A mondott napon Papp Miklós benyitott az ezredes Binaszi-szállodái lakására. Telegi éppen a megelőző estén lefolyt mulatság katzenjammerét szenvedte, iszonyu főfájással.

— Jó reggelt Sándor bácsi! — kezdte Papp Miklós.

— Jó reggelt nagy örmény! — Mi újság?

— Eljöttem a tárcza kéziratáért!

— Már annak vége kedvesem! — Ma még váltót se írunk alá!

— Én pedig addig egy lépést se megyek, amíg a tárczát meg nem kapom!

— Majd kidob Deák Ferencz! (Egy buta inasát hívta így.)

— Sándor bácsi! Figyelmeztetem, hogy a s z a v á r a í g e r t e és én már holnapra jellestem is a lapban.

Az ezredes nem szólt semmit, felöltö a hálókabáját, Deák Ferenczhez behozott egy pohár felkevert absynth-et, rágyújtott az öreg Telegi Jankónak egyik tájékipójára és — megírta az első tárczát. Utánna jött a második, a harmadik és a többi. A lap előzetes megkötésére rövid idő alatt és Telegi Sándor olyan népszerű írója lett a magyar közönségnek, a minő népszerűsége a mi ezredesünk valóban megérdemel.

Legutóbbi betegsége óta, hallgat s Koltóra ment trappistának.

Hogy sokáig hallgasson, azt nem tudom hinni.

Hiszen a koltói kastély falai, melyek közt Petőfi mézeshegyét töltötte, nem hagyhatják

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája (Junius 13.)

A mi ezredesünk.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Valahányszor rá gondolok az én édes szülőföldemre, s az ő hallgatag óreire a hegyekre, magam előtt látom a Báthoryak és Bethlenek egykori fészékét, a minden erdélyiek metropolisát — Kucses Kolozsvárt. A nagy góth-templomot, melyet Jósika annyiszor megénekelt regényeiben, a calvinisták mohos falu templomát, úgy amint az ágyugolyók falából még most is kilátszanak, a főteri kis emeletes házat, melynek ablakából Báthory Boldizsár kivégeztetését nézte tigrisszívű bátyja Zsigmond, a Bethlen-kaput, mely a régi erőd legutolsó bástyája, a Házsongárdot virágzó szájcei kertjeivel s az alatt a főterre néző Binaszi-szállodát is magam előtt látom. Ezt pedig nem is tudom elképzelni a mi — ezredesünk nélkül.

Ami az „Angol királyo”-szállodának Deák Ferencz volt, az a Binaszi-szállodának Telegi Sándor, a mi ezredesünk.

Pár évvel ezelőtt nagy híre volt a Binaszi-szállodának — Telegi Sándorért. Egy pár évvel ezelőtt és jovialis katonatisztból Telegi Sándor lett a fej, s mi rájuk a keresztény ezredes adomái országos híre. Az első tárcza az a genialis karcosmórvó Libanoff, Telegi élményeit elismert felelede, a „Csak árnyalatok az ő nekversé utat a legfényesebb kilátszókat homéri élvezet gyen és becstület utó, aztán főleg este — m is élvezti köz-

vetten az ezredes mondásait, legalább lássa azt a nevető társaságot, mely nap-nap mellett saját magát multa felül kedélyesebben.

Midőn bemutatnak az ezredesnek, valami olyas conventionalis megjegyzést tve, valahogy olyanformát mondtam, hogy: Örvendek méltóságos gróf ur!

Az ezredes közbeveté: — Ennél az asztalnál gróffal ülni lehetetlen, nevezzen engem ezredesnek!

— Szolgálatjára ezredes ur.

Később, midőn már kissé bizalmasabb lettünk, egy ebéd után felhívtam szobájába s pipafüst mellett kezdett csevegni úgy, ahogy embert addig még nem hallottam. Az a classicus szépségű arc minden szónál mintegy újra éli magát vonásaiban, hangja, — mely nevetve, vagy érzést adva vissza, egyaránt behizelgő, — zengzetes, szeméi örökké ragyognak s mindez oly sajátos és mégis különösen szép ellentétet ad hófehér tömött szakállával és tiszvörös arczszínével.

Beszédközben véletlenül ismét grófnak ezimezttem.

— Már megint? — kérdé mosolyogva.

— Nem tudja megtanulni, hogy mi, Telegiek római szent birodalmi grófok vagyunk, de a nevünket mi is f-betűvel írjuk, nem mint a többi Telegyek, hanem mint a — Rákócziak. Én végig csináltam 48-at, az apám pedig császár királyi kamarás volt. Az igaz, hogy egyszer megharagították az öregot „felsőbb helyen” és ő erre odadobta az aranykulcsot, a hova — cholera időben — gálczkóvet szoktak lökni. . . . Isten tudja mióta nem irtam a nevem elé a gróft. Úgy vagyok véle, mint a mikor valamit elveszitek,

azon nagy eszmék, amelyek ugyan az emberi lélekbe a természettől beoltvák; de amelyeknek határozott kifejezést csakis a kereszténység adott.

S a közszellem, mely ma már szárnyaira vette ez eszméket, s az ellenállhatatlanul terjedő civilizáció segítségével mind több talajt hódított azoknak: elő fogja idézni azon eredményt, hogy úgy az állami életben, mint a társadalmi viszonyok között a szűk körű vallási dogmatizmus nyügeitől megszabadult keresztény világnézet váljék uralkodóvá.

Am addig sok idő fog még eltelni; az emberiségnek sok és nehéz küzdelmet kell kiállnia. És e küzdelmek már is előre vetik árnyékukat s felidéznek a köz- és magánélet mai rendjének rémképeit a nagy társadalmi forradalmat, melyet a kenyérgond és a fennálló intézmények megvédése hárul kötelességül — hogy a nagy küzdelmekre készen legyenek.

Az állami hatalomnak ma bőven állnak rendelkezésére az eszközök, amelyekkel a köz- és magánélet mai viszonyai felforgatásának elejét lehet venni. Ez eszközök anyagiak és erkölcsi is. Az állami és társadalmi rend fentartása végett rendelkezésre álló anyagi erőnek teljes mértékű alkalmazását ott, ahol a zavargók által a személyes- és vagyon-biztonság van megátámadva, habozás nélkül és erősen igénybe kell venni. De egyuttal az államhatalom nem térhet ki azon hivatásának előkészítő mozgalomnak erkölcsi momentumait is méltányolja, s ott, ahol szükséges, tag tért nyisson a humanizmusnak, amelynek bizony sok teendője van a társadalmi bajok meggyógyítása körül.

És azon mozgalomnak, mely a fennebb jelzett irányban itt is, ott is mind sürűbben és setétebben veti előre árnyékát — hullámveréseitől bizonyynyal hazánk sem lesz mentve. Bár tagadhatatlan, hogy amiként Magyarország a más országokkal tüzzel-vassal pusztított vallásháborúk iszonyai körén kívül maradt, s azt jórészt a nép józan felfogásának köszönhető: úgy nemzetünk nagy zömének bizonyynal helyesebb érzelme lesz, mintsem tag

Hétszázötz fogoly.

(Saját levelezőnkől.)

Budapest, június 10.

Külharcokból és meglátogatásokból a többi napokban kellemetlenül teüek az életet Budapesten. Nem akarok sem vádolni, sem gyanasítani senkit azzal, hogy ő az oka ezeknek a botránkoknak: de kétségtelen, hogy a Magyarországon rendszeresen folytatott igazság minden ellen, ami a kormányval összefügg és így az egész államrend ellen, nagy részt követelhet magának abban, hogy a szenvedélyek ennyire feketévé szíthetnek és elvadulhatnak. És azok, akik részeseek ebben az igazságban, sok okot találhatnak a magabizálásra és elmékedésre, mikor az utóbbi napok történetére visszagondolnak. Hogy az itteni lapok az események leírásánál oly élénk színekkel használnak, hogy ez annyira hasonlít a zavargók bátorításához, mint egyik tojás a másikhoz, azt talán meg

tért nyisson azon felfogató eszmék terjedésének, amelytől a társadalmi bajok orvoslását úgy sem várhatná.

Reméljük tehát, hogy helyes és jó uton való eljárás mellett, nálunk sikerül elejét venni a rettegett nagy társadalmi forradalomnak — és pedig az erkölcsi tényezők, a kereszténység elvei által előírt humanizmus érvényesítése által, amelyeknek ama rémesen fejlődő mozgalom körében bizonyynal hivatásuk lesz másutt is az utolsó szót kimondani.

(*)

Temes megye és Tisza Kálmán.

„Pesti Napló” nagy garral hirdeti, hogy Temes megye legutóbbi írásán indítvány tételt a végből, hogy bizalmi nyilatkozat intéztessek Tisza Kálmán miniszterelnökhez, de a közgyűlés az indítvány felett napirendre tért. Mindezekhez a „Napló” hozzáteszi, hogy a kérdéssel gyűlésről a temesvári sajtó hallgat. Ez éppen olyan sületlen képzelődés, mint a minőt azzal követi el a „Pesti Napló”, hogy a szóban forgó megyegyűlési határozatból részt vett O r m ó s aradmegyei alispán által is közzéve, s az egész ügyet úgy tünteti fel, mint valami magasabb politikai sakkhuzást Tisza ellen. E chaoticus feltevésekkel nem szándékozunk foglalkozni, s csupán a felől nyugtatjuk meg a „Napló” naiv ijedezését, hogy a temesvári lapok s e m m i n e m i politikaiokotnem látnak az indítvány megtételében és egyáltalában nem hajlandók hinni a „Napló”-val, hogy Tisza Kálmán — Temes megye zöldasztalánál meg akarják bukztatni, ama bizonyos „magasabb körök és összeköttetés”-ek.

Mindenki elképedt, mikor meghallotta,

hogy a függetlenségi párt koszorút tett annak az embernek a sirjára, akit a vasárnapi zavargás alkalmával agyonszúrtak. Áldozat ezimén siratták és olyan hazajró lelket akartak csinálni belőle, a mely kísértésével a kormányt rémitgetné. A függetlenségi párt egyik előkelő vezérémbere beszédet is akart mondani a sirján — bizonyosan az eltiport szabadságról, a kormány zsarnokságáról és Magyarország pusztulásáról — s ebben a hazafias szándékában csak Verhovay Gyula concurrentiája gátolta meg.

Nagyon jellemző egy politikai pártra

neve, ha képes lealacsonyodni az utca sáríráig, csakhogy megdöbölhassa azt, aki politikai ellenfele. Az „áldozat”, mint szavahihető tanuk állítják, egy rendőrt le akart rángatni a lováról s eközben érte szomorú sorsa. Mindenesetre megérdemli sajnálatunkat, mikor valaki lelketlen végzet által elszédítve, ilyen szerencsétlen üzget ér. De meggyvárhatóan, micsoda jogokat szerzett magának arra, hogy martyrtárvá avatassék föl és politikai tökélet csinaljának szerencsétlenségéből, tás nélkül mindent elgagadva pöcsökölgy verül.

elnemulni azt a genialis humoristát, ki úgy

tud rajongani minden szépeért.

A mi ezredesünk kastélya pedig tele van vissza-visszajáró szép emlékekkel.

Törös Tivadár.

Vasárnapról-vasárnapig.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Szent Isten, milyen mozgalmas egy hét volt ez! Az embernek szinte megreszkét a toll a kezében, ha elgondolja, hogy ezt a hetet nemcsak átélték, de magok is csinálták az aradiak és ha eszébe jut a kalendariumból tudomásul venni, hogy ez a hét már többekévesh beleszik a holt szezónba! Hiszen majd hogy azt nem értük el, hogy uborkák helyett miniszterek teremnek. Legalább azt lehetne mindenki, aki a helybeli szélsőbéli újság vasárnapi „rendkívüli”-jében olvasta, hogy — Tisza Kálmán megbukott. Lám, lám. Hiszen tudtam én, hogy az a mi szélsőbélünk nem elégik meg a jubileum-rendezésével, gondoltam én, hogy titokban mindig azon tóri a fejt, hogy hát miképp is lehetne megbuktatni ezt a Tisza Kálmánt! Nekik nem elég az a pünkösdi rózsakból font koszorú, a mit a nagyenyolcas honleányok fognak fejükre illeszteni a családi erdőben, nekik más koszorú kell, a politikai babér, a mit a Tisza hiveinek keserű könnyei öntöznek majd meg. Na hát vasárnap kintrottak a piacra, s megpróbálták megbuktatni Tisza Kálmánt. Eppen jó időben. Csináltak volna egy kis pünkösdi királyságot. Hanem sajnos, a „rendkívüli”-nek az első pillanatokban sem volt meg a kellő hatása. A polgarok nem ölekeztek, a honleányok nem borultak a honmentők nyakába s a kormánypartik nem siettek gyászfityot tűzni a kalapjuk mellé. Bár tagadhatlan, hogy egyik-másik szélsőbélnek mégis nagy örömet okozott. Láttam a mint egyik kétszer is, háromszor is végigolvasta. Egy mély sohaj tört elő kebléből, a melyben volt annyi öröm és büszkeség, annyi

...kódok is a tiszték, hogy mármint bírnak velük. És azért mégis a leginkább leginkább bűnnek a csöcselékkel; mikor rohamra vesznek a huszárokkal; és olyan szépen rajonaban, mint az utca végigszámulandak a kerepesi-uton. azt hinni az ember, hogy százával fogják összeszedni a haldoklókat s alig akad egy-két sebesült. Pedig nem mondhatnám, hogy a közönség valami nagyon előzékenyen viselne magát. Például egy huszárhadnagy három legényével odalovagol egy előkelő kávéházhoz s megkéri a tulajdonost, csukassa be a kávéházat.

- Micsoda maga? kérde a tiszt.
- Magyar vagyok, feleli a kávé.
- No hát akkor szépen és magyarul kérem meg, csukassa be a kávéházat, hogy a csöcselék ne menekülhesse oda.
- Nem én, daczoskodik a kávé.
- Nem, feleli a tiszt. Legények, utánam. Bemegyünk a kávéháza s a lovainkkal izze-porrá tipratunk mindent.
- Az Istenért, álljanak meg, sivit kétségbeesetten a kávé. Rögtön ugy becsukatok mindent, hogy egy egér se jutt be.

S egy pár perc múlva be volt csukva a kávéház.

Hanem a mai „zavargás“ lefolyása olymipusí volt. Splényi Ödön br. egy genialis gondolattal nyakonsipite a zavargók egész tiszteletemelő testületét.

A tömeg, mint rendezen a kerepesi-ut sarkán gyülekezett és átváltott. Rendőrséget, katonaságot, Tisza Kálmánt és Albrecht főherceget váltogatva abezogolták. A rendőrszettek szokott „brutális modorukban“, ilyen-féleképen: Kérem, tessék hazamenni. Válgít biztatgatták az embereket, oszoljanak szét. De a zavargók büszkén, mozdulatlanul helyükön maradtak. Ha nem tetszik a vis-a-vis, gondolták magukban, menjenek el a rendőrök. Ekkor katonaság nyomul elő szuronygegeze négy oldalról. fokozatosan kisebb térre szorítva a tömeget; a zavargók későn vették észre a csejt, menekülni nem lehetett. Kétségbeesett futkokat jobbra-balra, de mindentől szuronyfal állotta utjokat. Vad kétségbeesés fogta el a megessipett hazamentőket. Dühöngve szitkozódta és átváltotték. Semmi eredmény. Senki sem szieskedett megijedni tőlük. Talán más módon ezélt éretek. Egyszerre viharosan eljenzeni kezdtek rendőrséget, katonaságot. Tisza Kálmánt és Albrecht főherceget. Még mindig semmi eredmény. A szuronyegység egyre szorosabbra fűződött. Az emberek sirtak, kezétek fordélték, zsebeikből nagy kecek és gyanus kögýttemekből hajgáltak ki.

Mikor a kétségbeesés tetőpontjára hágott, megjelent a négyzógben Splényi Ödön br. és kinustrálta az embereket. Szemébe nézett

Komikus jelenetek fordultak elő tucatszámra. Mindenki esküdött, hogy vagy a nemzeti színházból, vagy a Szikszayból jött éppen most és olyan ártatlan, mint a ma született bárány.

- Hát maga kicsoda? — kérde Splényi egy suhanzótl.
- Gymanista. Holnap teszék érettségit.
- Akkor menjen haza tanulni és ne demonstráljon, mert számár marad minden érettségi bizonyítványa ellenére.
- Jön egy bizonytalan kinezésű ur.
- Hát maga kicsoda?
- Annak a fiuak a tanára vagyok kérem.

Ezt is összeszidták és hazaküldték.

hila és köszönet, amennyi csak egy emberi kebelben megfér. Azok a fekete betűk úgy tündököltek arról a papírlapon, mintha valami égi ragyogás vagy az Ugron Gábor glóriája vetette volna rájuk a visszfényt. Majd lassan kicsordult egy meleg szélből könny a szeméből, éppen oda a Tisza Kálmán nevére. De nem ötet siratta, hisz akkor megszentégtelenítette volna e papírlapot, a mely arra van szánva, hogy minden szélsőbéli imádságos könyvnek lapjai közé tessek. A szenvedélyly növekedett vagy hirtelen teljesülésének örömkönyve volt ez. Almk megalovulásának, harczuk diadalának hirdető-jele.

Éjjel aztán természetesen az egész függetlenségi párt errel áldozott. Egy kiváló negyvennyolczas maga beszélt el nekem az álmait: — Keresztet vetetem magamra, — mondá — s kértém az Urat, hogy adja meg ezentul is mindennapra a kenyeremet és az „Árad és Vidék“-ét. Ekkor aztán elaludtam. — Legelőször egy öreg urat láttam, a ki görösen kapaszkodott egy nagy piros károszékhez. Ez Tisza Kálmán volt. Nagy élvezettel szívott egy regálit, midőn egyszerre csak megjelent egy hatalmas férfi — ez Ugron Gábor volt — és kirántotta a székét. Természetesen aztán maga ül be. Erre megnyit az ég és kis alászállt angyalok egy szép koszorút bocsátottak alá a homlokára. Csakhamar megtelt a tér, mindenünnen jöttek az ujjongó emberek s üdvözölő hangokkal megcsókolták a levőgöt. A szék előtt két ifju állott s kiterjesztve tartotta kezében az „Árad és Vidék“-t s hangosan szolo harsónával gyújtotta össze a hivaték. A szék másik oldalán egy magas karcsu alak állott, kezében egy csomó rendbe hozott adokönyvecskével, ... majd megjelent az ifjusság küldöttsége két póznara kifeszített hatalmas plakatot hordozva kezében, melyen óriási betűkkel volt kinyomtatva a függetlenségi jünialis! — A háttérben — folytató a derék szélbéli — egy szomorú csoport állott. Az az öreg, a ki még csak előző ott ül a piros széken, most

A kinustrálás után maradtak összesen 710-en a „válogatot“ zavargók. A Janszkiháboru foglyai. Ezeknek a névsorából megláthatják a demonstrálás kezdeményezői, miféle elemeket hoztak fölszínre.

y. l.

Képviselőválasztási mozgalom. A vágyveesi kerületben, melynek mandatuma Jánosy János elhunytá folytán üresedésbe jött. O d e s a l e h y Arthur herceg lép fel jelöltnek, pártönkivüli programmal. A szabadelvű párt nem szándékozik jelöltet állítani a herceg ellen.

Miért járt Edelsheim-Gyulai Bécsben. A „Bud. Corr“ írja: Több oldalról felmerült tudósításokkal szemben közölhetjük, hogy br. Edelsheim-Gyulai lovassági tábornok hadtestparancsnok legutóbb csak azért volt Bécsben, hogy a legújabb katonai események, kiváltképen pedig Janszki vezérőrnagyának hadtestparancsnoka tudta és hozzájárulása nélkül Pécsre történt utazása indokából felmerült eseményekre nézve, a hadügyminiszternek személyes jelentést tegyen.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 11-én.

Elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben jelenti, hogy ő felsége a közmunka- és közlekedésgügyi miniszterium részére az 1885. évre szükséges pótlóterület: az 1883. évi közlekedési zárszámadásra alapított leszámlolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről: az 1885. évi közlekedési költségvetés a magyar korona országai által pótlólag fedezendő összegéről — és a mult évekből származó pénztári hiányok fedezéséről szóló törvényjavaslatokat szentesítette, továbbá bemutatja Aramegye feliratát, melyben Borsodmegye kérvényét a műbörnyártás ügyében pártolja: a magyar kereskedő ifjak első országos értekezlete által kiküldött végrehajtó bizottságnak Irányi Daniél képviselő által benyújtott kérvényét a következő vasárnapi munkaszünet tárgyában.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! Ha méltóztatnék megengedni, nyilatkozni óhajtanék az ülésszak további teendői és egyáltalában az ülésszak tartásának rendje iránt, hogy kifejezzem azt, mi volna a kormány óhajtása. (Halljuk!)

Ha — mint a tegnapi tárgyalás után jltve kilátás van róla — a mai napirendre kitűzött törvényjavaslatok letárgyalatnak, akkor holnap kellene ezek fölött a harmadszori megszavazásnak történnie s ez esetben a legközelebbi ülés holnaphoz egy hétre tartatnék, de akkor is csak a napirend részleteinek megállapítása végett.

Előre is bator vagyok jelezni, hogy óhajtanék, ha a hétfőn, azaz ünnep másodnapjához egy hétre tartandó ülés napirendjére azon három tárgy, mely már bejelentve van, tüzetnek ki. Ha jól emlékszem, az egyik a horvátországi közigazgatási bizottságról, a másik a házaknak adómentesség miatti bejelentéséről szóló törvényjavaslat, a harmadik pedig az igazságügyminiszter ur által benyújtott törvényjavaslatok közül a kölcsönös munkálatakra s más tekintetben felhasználható legyenek az igazságügyi miniszterium által. Ezen tárgyakon kívül, kivéve a fentdekelt már átküldött és ezentul átküldendő tárgyakra vonatkozó esetleges üzeneteket, más tárgyalatni nem fog.

Meg kell még jegyznem azt is, hogy természetesen a vámtarifáról szóló törvényjavaslat is a főrendiházban csak azon esetben fogna tárgyalatni s esetleg ide visszaküldetni, ha kilátás lenne, — mihez ma kevés van, de ezt positive tudni még most nem lehet, — hogy a reichsrathban, a monarchia másik állama törvényhozásában is a kérdés ezen hónapban befejeztetik. Ha ezen kilátás elenyészik, akkor természetesen a főrendiházban nem fogna az a törvényjavaslat tárgyalatni; mert a magyar törvényhozásnak is szabványt kell fontartani a további teendőkre.

már csak fájdalmas pillantásokat vetett oda, odagyűltek körébe az aradi szabadelvű előnökök, kik közül az egyik enyhítő szert kért egy téglében a fűjaldalomtól megrendített főispánnak ... Távlatban a falon néhány szegre akasztott ködmen lógott, melyeknek gazdái oda álltak már nálunk, és örvendve ödelgették az új plébánosukat. A kit épp most hozott nekik a Lajos ... A háttérben egy maglya égett. — Az összes kormánypárti lapokat égettük rajta. Az ifjak vig danák közt táncolták körül. Egyik másik dühösen vagta a falhoz az ott heverő „husos fazekakat“, mert már — üresek voltak. Egyszerre csak megszólított maga a piros széken ülő kegyelmes ur. Azt akarta hogy én is miniszter legyek. Már épp el akartam venni tőle a tárczát, mikor felébredtem és a mi legelőször kezem ügyébe esett egy — adóintét volt. Pedig már azt hittem, hogy ezentul nem kell adót fizetni. És innen tudtam én meg, hogy még sem bukott meg Tisza Kálmán.

Eddig az álom. Igazán sajnáni lehet, hogy nincsenek politikai álmoskönyvek, a melyekből bizonyára szép dolgokat lehetne kiolvasni arra az időre, mikor már a kis — Nepomuk is élni fog. Ha t. i. élni fog.

Hát bizony mozgalmas napok voltak ezek. Elénk volt, izgett-mozgott mindenki csak a — minoriták öröjn nem.

Ettől akár Tisza Kálmán is megbukhatott volna, ő azért rendithetetlen nyugalommal mutatott az egész héten át reggeli nyolcz órakor épp ugy mint éjjeli 12 órakor — három-fertály harmat!

Fürsö világot éltünk, hisz némelyek azt is látni vélték, hogy mint égetik el a Falk Miksa választát, holott ezt a választ oda fonn akkor még senki sem látta. Csoda, hogy valamelyik éleslátásu ember valami tüntést nem fedezett fel Aradon!

No hát ilyen nem igen lehet itt csinálni mert habár a mi rendőrségünk leghatalmasabb oszlopa is csak — Gyernek, mégis olyan ez a rendőrség, a mint Müller Karoly mecséte a városi közgyűlésen, hogy még a békés em-

nézve. Ezeket voltam bator elmondani. (Általános helyeslés.)

Elnök: T. ház! E szerint a miniszterelnök ur által előterjesztettek folytán, ha befejeztetik a mai ülésre kitűzött törvényjavaslatok részletes tárgyalása, akkor holnap, azt hiszem, legelőször több lenne 11 órakor ülést tartani tisztán csak a harmadszori megszavazás végett és más tárgya ezen ülésnek nem volna. Továbbá holnaphoz egy hétre, az ünnepek utáni első szombaton déli 12 órakor tartatik ülés tisztán a további teendőik megállapítása végett azon törvényjavaslatokra nézve, melyek közül az első lenne a 339. sz. a. jelentés az adókezelésről szóló 1883. évi XLIV. törvényekről Horvát-Szlavonországra vonatkozó határozatainak módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában, a másik a 340. sz. jelentés „az időleges házadoménességi igények bejelentése körül követendő eljárásra vonatkozó szabály módosításáról“ szóló törvényjavaslat tárgyában és a harmadik azon törvényjavaslat, melyre a jelentés tudomásom szerint be fog terjesztetni és mely a kir. curia és a kir. ítélőtábla bírának az igazságügyminiszteriumban ideiglenes alkalmaztatásáról szól.

Ezek lennének az ünnepek utáni időszak tárgyai. (Helyeslés.)

Kemény (tábor b. közmunka- és közlekedésgügyi miniszter benyújtja három kis vasutnak, melyek már ki vannak építve és forgalomban vannak. „Nyitárvölgyi“ vasut czim alatt egyesítéséről szóló törvényjavaslatot indoklásával együtt, kéri annak kinyomtatását s szentesítést elrendelni és elozetes tárgyalás végett a közlekedésgügyi bizottsághoz utasítani.

Hegedüs Sándor a pénzügyi bizottság előadja a betérjeszti a pénzügyi bizottság jelentését az értékpapírok adásvétele és a tizedeszerü adásvétele s egyéb beszerzési ügyletek után fizetendő illetekekről szóló törvényjavaslatot, melyhez mellékelve van a közgazdasági bizottság jelentése is.

Beterjeszti továbbá a pénzügyi bizottság jelentését a kir. Curia és kir. ítélőtábla bírának az igazságügyi miniszteriumban való ideiglenes alkalmaztatását tárgyzó törvényjavaslatról, melyhez mellékelve van az igazságügyi bizottságnak ide vonatkozó jelentése, kéri azok kinyomtatását, szentesítést és az osztályok mellőzésével napirendre tüzeset.

Elnök ez értelemben mondja ki a határozatot.

Következik az osztrák-magyar vámtarifáról általános vámtarifáról szóló 1882. XVI. t. cz. módosításról tárgyzó törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Rövid vita után a ház — mint már táviratilag jelezttük — részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

A ház ezután a tengeri és a köles vámtentes behozataláról szóló törvényjavaslatot fogadta el, mire a mostar-metkoviczi vasut meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat fogadtatott el ugy általában, mint részleteiben.

Ezzel az ülés véget ért.

VAROSI KÖZÜGYEK.

— Kivonat a tisztí főorvos jelentéséből. —

A hőmérő legmagasb állása C° + 32.5 május 31-én délután, legalantabb állása C° + 1.8 május 6-án este jegyeztetett.

A légsúlymérő állása 770.1 mm. legmagasb és 755.4 mm. legalantabb pont között ingadozott.

Az időjárás a hó első harmadában esőhavas, változókény és hűvös volt, azontul többnyire száraz s különösen a hó végén majdnem tropicus meleg. Jeges eső volt 27-dikén, derült 5 és 8-án. Esett 10 nap. havazott 2 nap. Egiháborus jelenségek 4 nap mutatkoztak. A csapadék magassága 74 mm.

A keleti és nyugati szélirány egyformán volt képviselve.

A közegészségi állapot annyiban hanyatlott, hogy a rendkívüli időjárás befolyása mellett a betegülések száma jelentékenyen

berbe is beleköt t. i. — záróra után. Hát még a tüntetőikkel mit csinálna!

Mig az öreg Irányi Daniél az ország fővárosában erkölcsenemesítő egyület alakít, addig a mi kis t. hazunk tiszteletemelő Irányi, az öreg Barabás bácsi azt akarta, hogy ki-kí addig maradjon a koresmában, a módig akar, ami azonban a világról sem akarja azt jelenteni, mintha ő csak valamivel is kevésbé szeretné az erkölcsöt, mint az igazi Irányi, hanem csak legfeljebb azt, hogy ő nem téri meg az ivászbabádságnak legkisebb megszorítását sem.

Mikor aztán a zárorakérdésben döntött a közgyűlés, elküldött egy tisztviselőt nyugalomra, egy pár hétre — furdóba.

Csak a mérnök ur nem mehet, pedig neki eszisa van. Hanem miután a főispán kijelenté, hogy az neki is szokott lenni, a polgármester ur reklamylakozata szerint pedig erre igen jó a Simay-fürdő is, hát itthon kell maradnia.

A hétnek igalmaj aztan egy hatalmas esőbe fulladtak, a melyről a helybeli szélsőbéli közönye banulatosan tudományos apparattussal kiüjtötte, miszerint ennek a szünni nem akaró esőnek éppen csak az az oka, hogy Jánosy Dömjen plébános ur nem függgetlenségi párti.

Mert ha függetlenségi párti volna, olimádkozná fejünk fölöl a felhőket, hogy ők megtarthassák a jünialisit. De minthogy ő nem szélsőbéli, és ha így az eső csakugyan esni fog, nemcsak a pünkösdi rózsák fognak napasgar helyett esővizben megfürödni, de a Miss Cora orszolnái is épp oly kevésbé fogják a közönséget gyönyörködtetni a városigyetben, mint a függetlenségi jünialis a csulai erdőben.

És akkor már csakugyan azt kell hinni, hogy a mulatságban is oly kevés szerencsésük van, mint a politikában!

De minthogy ezt magunk sem kívánjuk, hát mi is kérjük Jánosy főtisztelőndó urat, hogy legyen szives és — imádkozza el az esőt.

Feriz.

szaporodott s a halálozás a városi lakosságból 3 esettel volt nagyobb mint áprilisban: az újszülöttek száma a halálozás 49 esettel haladta meg.

Hurutos-lohos légzőszervi bántalmak, valamint a eszias bajok igen meg sokasodva léptek fel. A hevenyfertőző betegségek közül csupán a himlő jelenteztet gyakraiban. Bejelentve volt ugyanis 8 valódi s három bárányhimlő Himlő folytán 6 halálozás volt, majdnem kivétel nélkül beoltva nem volt vagy újra nem oltott egyéneknek.

A vörheny két esettel egy halálozással; a kanyaró háromszor, a difteritis kétszer fordult elő. A hagymáz és a hökhurut egyes esetekre szorított.

A csecsemők között nagyobb halálozást, az időtlen gyengeség, béllhurut és rángöröcsök okozták.

Kórházakban ápolt betegek: Megyei kórházban maradt 153, szaporodott 188, összesen ápolatott 341. Ebből gyógyult 130 javult 37, elhalt 28, maradt 146.

Izraelita körházban maradt 7, szaporodott 7-10, összesen ápolatott 14. Ebből gyógyult 10, maradt 4.

Osszesen maradt 160, szaporodott 195-el, összesen ápolatott 355. Ebből gyógyult 140, javult 37 elhalt 28, maradt 150.

A kórházakban s a különböző városrészekben elhalt a városi lakosságból 108 egyen; ebből 58 fiú, 50 nőnemű. Gyógyezéssel érkezett vagy esetleg megbetegült idegenek közül elhalt 28 (17 fiú, 11 nő) egyén.

A saját lakásukon elhalt városi lakosokból esik a belvárosra 36; Pernyavára 20. Sarkadra 20. Ujtelepre 3, Marostátra 4. Gájra 11. Ségára 2, tanyákra 3, a kórházban kimult 9.

Nevezeteseb halálok: vele szül. gyengeség 14, rángús 7, gümökör és aszkór 30, tüdőlob 12, agyhántalmak 18, szivbaj 4, hasbántalomb 2, torokgyík 1, vörheny 1, hökhurut 2, himlő 6, hagymáz 1, béllhurut 11, veselob 3, rák 1, végegyengülés 6 stb.

Baleset 3, öngyilkosság 3, halva született 7.

Az összes elhaltak közül orvosoltatott 113. A halálozás évi aránya 1000: 33.6.

Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 38, 2-5 évig 10, 6-10 évig 1, 11-20 évig 6, 21-30 évig 3, 31-40 évig 14, 41-50 évig 8, 51-60 évig 9, 61-70 évig 13, 71-80 évig 5, 80 éven felül 1.

Elve született az anyakönyvi kivonatok szerint 157 (14-gyel kevesebb, mint áprilisban); ezek közül 81 fiú, 76 nőnemű; törvénytelen 29, ikerzülés 4 ízben.

A születés évi aránya 1000: 48.9.

Házassult 41 pár.

Orvosrendíri hullaszemle nyolczszor, törvényeszi boncolás egyszer tartatott. Orvosrendírilag vizsgáltatott 141 letartoztatott egyén. Előjött véletlen halálozás 3, öngyilkosság 3.

A tápszerek vizsgálatakor elkoboztatott 1 kosár éretlen gyümölcs, 20 liter vizes tej. A tadjáltak létszáma volt miáus utólján 236.

A hasznos házi állatok közül 1 szarvasmarha felfében, 21 darab sertés orbáncz következtében elhullott. Más ragályos járványos kóralak nem tapasztaltatott.

KÜLTÖD.

Az angol parlament válság. Az új választások híre az egész országot felizgatta. A conservatívek vezérei folyton tanácsoknak Hartingtonnal és Chamberlainnel, mely tanácskozások eredménye az lesz, hogy a legközelebbi parlamentben, mely csak a home-rule fölött fog dönteni s aztán ismét feloszlatják, a nevezett három párt együtt fog Gladstone pártja ellen szavazni. A torky, whigek és a radicalisok nem fognak a választásoknál egymás ellen működni, hanem együttesen fognak Gladstone megbuktatására törekedni. Chamberlain és liberalis fractioja között teljes szakadás állt be. Sinadhorst, eddig Chamberlainnek legjobb embere, most Gladstonenél tart. Mivel a cabinet ellenfelei közül senki sem hajlandó a mostani kormányt a finansialis eszközöket az abszolút szükségesnél hosszabb

A feltalálhatlanok.

— Regény. —

Irta: Permett Frigyes.

XIII.

Szerelmi házasság.

(22-ik Folytatás.)

„Kedved van velem gnyulodni? Vigyázz Sylvia, nem vagyok oly hangulatban, hogy ezt elthrhetem!”

„Érts meg jól. Hogy miért hozok én áldozatot, az rád nézve közönyös dolog, mert már nem szeretsz. A földög az, hogy megtörténjen.”

„Hallgatlak. Csak folytasd.”

„Nem érted, hanem saját szerelmemért akarok áldozatot hozni; emlékeztetül ama hatalmas, szép érzésnek, mely, fájdalom, csak rövid ideig tett engem végtelenül boldoggá. A haszon belőle te rád háramlik, mert te voltál az, aki azt előidézted.”

„Most már kezdlek érteni!”

„Ekszerem megér négy-öt ezer forintot. Ez bizonyára nem sok, de talán annyi, hogy vele megmenthetlek.”

„Éde nem választott rögtön. Valami olyan gondolattal cikázhatott át agyán, melyet nem akart elárulni. Felénk pillantást vetett rád, aztán a földre segezte szemeit.

időre megszavazni. az új parlament a választások után rögtön, valószínűleg augusztusban rövid időre összehívja a finansialis eszközök megszavazására. A rendőrség tegnap este óta meguittotta az elővigyázati intézkedéseket az ir dinamitok ellen. Kivált a tower és a Themse alatt elvonuló alagutat őrzik. Belfastban a kirallóság melyeket öltöttek, hogy a városi hatóság valamennyi vendéglőt bezárta s a nyilvános gyülekezéseket betiltotta. Belfastban a rendőrség eddig 8 embert megölt, 13-at megsebesített.

A király kézirata orosz világitásában. Ellenzéki lapjaink által felhasználható új combinatiót közöljük a következőket: A utj-pétvári „Novosti“ commentálja Ferencz József ő felsége által Albrecht főhercegrehez intézett kézirattól és arra az eredményre jut, hogy az annak a jele, hogy a magyar-osztrák hársereg harcra készen áll. Az bizonyos, mondja a „Novosti“, hogy a balkánfélszigeti államok közül Ausztria-Magyarország van legjobban elkészülve egy esetleges háborúra.

A bajor korona-válság. Mítchenből ujjában június 11-iki kelettel a következőket jelentik: A királyhoz küldött állami küldöttségnek Luitpold herceg kézirattól kellett volna a királynak átnyújtania, amit nem teljesíthetett, mert a király senkit sem bocsátott be a kastélyba és Holstein gróft el fogatta. Tegnap délután egy esendörtörzást indult egy csapatnál, hogy Holstein gróf szabadonbocsátását kieszközölje és a helyi lakosság közt a rendet föntartsa. A király jelenleg Hohenschwanguban tartózkodik. Az állami küldöttség tegnap este tért vissza és Lutz miniszterelnök által fogadtatott. Az udvari színházat becsukták. A Lajos-ünnepélyt bizonytalan időre elhalasztották.

Legujabb posta.

A franciaia trónkövetelőki utasítása. Párisból jelentik 11-iki kelettel: A kamara 314 szavazattal 220 ellenében elfogadta a bizottság javaslatát, mely az összes hercegek kiutasítását célozza, és 315 szavazattal 232 ellenében elfogadta Brousse ellenjavaslatának a kormány által is elfogadtatott első cikket, mely az egyes eszagon leszármazó trónkövetelőknak és azok legidősebb fiainak kiutasítását mondja ki.

A kamara elfogadta a Brousse-javaslat második cikkeit is, melyben a kormány felhatalmaztatik, hogy a többi hercegeket rendeleti uton utasítassa ki és hogy a kiutasított hercegek, ha Franciaországba vissza találnának térni, 2-5 évi fogsággal legyenek büntethetők. A cikkek végül a hercegeket a választói jogosultságtól is megfosztja.

Az egész javaslat szavazás nélkül fogadtatott el. A legközelebbi ülés kedden lesz.

A kamara 310 szavazattal 233 ellenében elhatározta, hogy megkérde a hercegek kiutasításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Orosz hang Ausztria-Magyarországról. Az orosz sajtó legújabbban az orosz magyar viszonyokról írt cikkei közül a legmagasabb részre alkalmas veszmagunk, hogy az osztrák-magyar hadsereg harozképességét, mely Ausztria-Magyarországnak a balkán-nyekben irányadó befolyást biztosít, elismerje. Legkevésbé sem vonható kétségbe, — így nyilatkoznak az orosz lapok — hogy az osztrák-magyar monarchiának, tekintve a belső párt harcoktól, Bosznia és Hercegovina annexioja sikerülti fog.

Epp oly mértékben, a mint a nyugat-európai államok eseményei mindinkább kikerülhetlenül teszik Német- és Oroszország szövetségét, erősbül a lapok követelése függetlenebb politika iránt; mert a bolgár-kerdes küzeledő előlése, valamint a berlini szerződés utolsó maradványainak elmozdölése, csakis Bismarck politikájától függetlenül lehet az orosz érdekekre hasznos. Bulgáriában mindig

Folytatás a mellékleten.

meghozta. Az elmúlt szép napok ismét vissza fognak térni, ha megbocsátani és feledni tudsz!

„Az elkeseredésből a megbánásra való ily gyors átmenetek nem ritkák voltak Edénél; pár perc előtt még dühös pillantásokkal szemléltem engem és meg volt indulva. A szemhérys egytlen szava ajkaimról és hangulata rögtön megváltozott volna.

„Ezt tudtam és azért mellőztem.

„Jól van, én akarok rajtad segíteni“, mondám. „Várakozzál rám itt; azonnal visszajövök.“

„A jövőben való bizalma megerősített elhatározásomban. Átdadtam neki gyémántjaimat és Ede csókkal borította kezemet. Az ajtótl még egyszer visszatért és szeretetteljesen átölelt.

„Ezt sohasem felejttem el,“ szölt lelkesülten. „Isten veled, a boldog viszontlátásra!“

Ez a viszontlátás megjött, csakhogy hosszú, nagyon hosszú idő után és minden egyéb volt, csak nem boldog. Ede az ékszeréért kapott összeget nem nyomasztó adóságnak fizetésére fordította, hanem ismét játszott. A szerencse ezuttal kedvezően látzott neki: folyton nyert. Ellenfele Libanoff Vladimir herceg volt, oly ember, a ki milliók felett rendelkezett.

„A pilanatnyi sikertől felbátoritva, Ede még egy utolsó, hatalmas csapásra vetemedett. A herceg leemelte a kártyát és Ede vesztett. Kzel mindennek vege volt.

„Halottalványan, ingadozó léptekkel hagyta el a termet.

„A herceg gyanította, hogy megvetkezik és követte férjemet. E asszony városi lakásában tört nyelmléségem és izgékony zatosan visszaélt. Férjem egy csónak végére ült, és készült éltét kioltani. Ede számvitákat.

„Eppen az utolsó... Ede meg ragadta meg karját. Ede a halálból kirtam mindezt.

erősebbé válik a város a szabadító után: kedvező jelenlét az ország politikai sikerültének: azt azonban, hogy a görögök és bolgárok úgy közeledjenek egymáshoz, mint a hogy hírelk, teljesen kétségbe vonható.

TAVIRAT.

A kereskedő ifjak szegedi congressusa.

Szeged, jun. 12. (Saját tudósítónktól.) Az aradi kereskedő ifjak ma délután Szegedre érkezett küldöttsége, melyhez utközben a pécskai, makói és nagylaki küldöttségi tagok is csatlakoztak. fényes és ünnepélyes fogadtatásban részesült Szeged pályaudvarán, hol a szegediek nevében A t z é l üdvözölte a megérkezetteket, mire L e n d v a y Sándor az aradi kereskedő ifjak társulatának alelnöke körülbelül következőleg válaszolt:

Eddig ha az idegen Szeged városában megérkezve vasuti kocsiából kiszállott, a sajnálkozás bizonyos érzete fogta el, mert látni jött Magyarországnak legnagyobb vidéki városának azon romjait, melyeket a Tisza hőmpolygó vize egy éjszakán át alkotott. Ma, hála az égnek, az önkéntes fáradságának eredménye teljes, munkájuk következtében sokkal kedvezőbbre fordultak a viszonyok, mert örömmel jött ide az idegen konstánál azt, hogy a derék szegediek Ő Felsége nagy hatású szavait: „Szeged szebb lesz, mint volt”, mely fényes módon juttatták érvényre. A szegediek által az országos kereskedelem érdekében megindított mozgalomban az aradiak is szívesen vesznek részt és töltik telhető módon nehéz munkájukat támogatni fogják.

Szünni nem akaró éljenzés követte e lendülettel mondott szavakat, mire az impozans bevonulás következett. Kézzel az aradiak érkezte előtt T i s z a Lajos részvételével fogadtatásban. A város színe-java közönlött az indóházhoz Z s ö t é r, P á l f y királyi tanácsos, polgármester. M i l k ó Jakab stb. üdvözöl beszédekre Tisza meghatottan válaszolt. Szeged örömrában uszik, minden utca fellobogóva, ünnepi szint öltött.

NAPTÁR.

Junius 13. Vasárnap. Róm. kath. Pünkösdi vasárnap. — Prof. Pünkösdi vasárnap. — Görög-örök június 1.) Pünkösdi. Nap két 4. 6. 2 p., nyug. 7 ó 58 p.

A sajtó közlönyei egymás ellen.

A városban már évekkel ezelőtt elérkezettünk oda, hogy a különböző pártok közlönyei (legalább a tisztességesek) csak az elviek harszánt képviselik s nem bíbelődnek a munkatársai vagy ezikkirók személyes dolgaival s nem támadják meg egymást csupán azért, mert az egyik az egyik pártéhoz, a másik pedig a másik pártéhoz tartozik. Az „Egyetértés” például nem megy neki a „Nemzet”-nek csak azért, mert ez kormánypárti, hanem vitáznak az elvi különbségeket felett. Az az izetlenség pedig, hogy kutaszák: egyik-másik lap honnét vagy mily forrásból kap pártsegélyt, egészen kiment a divatból.

„A két férfi együtt távozott a partról. A város felé haladtak és Ede elkísérte a herceget a vendéglőbe, melyben ez lakott. Az éj hátralevő része komoly, szenvedélyesen igazított beszélgetések közt telt el. Libanoff nem először volt Bécsben. Ferjemet már előbb ismertem és kétszer vagy háromszor meglátogattam bennük.

„En magam akkor virágzó, boldog asszony voltam és mosolygva vettem észre, hogy mily lelkesült pillantásokkal szemlél engem ez ember. Ede büszke volt az általam előtézett bátorságra és ingerkedett velem fényes előadásomról. Tréfálódott és fölött és egyikünk sem gyantította, hogy mily mély volt a hatás és mily tartós a hatása.

„Nem állítom, hogy a herceg engem akkor vagy később szeretett. De szenvedélyt látásom felizgatta és ama forró, áldatlan vágyat ébresztette fel benne, melyet gyakran és érdemtellenül a szerelem nevével jelölnek.

„A herceg rajongott értem, amint már rajongott sok másért és fog talán rajongani ezután is. A csábító alak volt nála a földolag, a nemesebb érzéssel épp oly kevésbé törődött, mint Ede, mikor már vágyainak célját elérte.

„Ez horzasztó gondolat; ez az a nagy vesztély, mely a legtisztább nőt is fenyegeti! Minden veresepp lüktet bennem, ha visszazogondolok, hogy mily eszményi volt érzésem és szívem ezen első egyetlen szép álma, mily gyalázatos véget ért. De elég ebből ennyi, hallgassa tovább.

„Ez ember, a kinek nevét viselnem kell, ez ember, a ki sajátját és az én vagyonomat mind néhány év alatt elverte és egy vetélykőre karjai közt hú és gyengéd felesége korán minden kötelességéről megfeledkezett, a kinek a sors a herceg személyes nyomorultabb lét számára a kareszt tartja.

„Még Libanoff, kiben a régi „szenvedély” ismét feléledt, a melyen alásilyedtettem a menekvésre utat ajánlott — egy üzletet, mely a legfényesebb kilátásokkal kecsegtette. A szégyen és becsület utolsó maradványait kellett

A vidéken még nem. Itt egy lap még gyönyörűségét leli abban, hogy mikor irhatna a fenforzó fontos napikérdésekről, a helyett Verhovay-stylusban foglalja közli a kormánypárti sajtóval egy egész cikkben. Vajon kell ez a közönségének? Nem lehet másképpen megtartani az előfizeteket, mint előtte otrombaságokkal?

Hiszen ha van kormány és kormánypárt, csak kell lenni egy kis kormánypárti sajtónak is. Valami sok kormánypárti lap ugy sineu, ellenzéki van legalább háromnnyi. Meg azt kétségre vonni, hogy a kormánypárti zsurnalisztának meggyőződés nem vezeteti tollát, szintén nem tisztességes dolog.

Vagy azt szeretné a sajtó, hogy kormánypárti sajtó egyáltalán ne legyen, s lehessen a kormányt ékes stylusban írni, anélkül, hogy akárcsak is védené? Azután mit törődik ő azzal, hogy az a kormánypárti zsurnalisztá hogyan fog megélni Tisza esetleges bukása után. Eléve neki csakugyan semmi köze sineu. Majd csak megél valahogy. Tudjuk mi azt már egymás közt, hogy a ki egy kicsit ért az újságíráshoz, az nem hal meg éhen.

Volt sok deákparti és azután sok szabadelvű kormánypárti újságíró, a ki ellenzéki újságíróvá lett s nem vonja senki kétségbe, hogy meggyőződésből. Viszont meg sok ellenzéki újságíróból lett kormánypárti. Tessék ezekről is megengedni, hogy meggyőződésből lettek azzá.

Azután nem is minden kormánypárti lap kap ugynevezett subventiót. Például az aradi szabadelvű párt lapját Arad város és megye. Csanád- és Békés megyék szabadelvű párti közönsége alapította aláírások útján. A kisebb befizetésekből eredt alapítók betették az arad megyei takarékpénztárba, a mint ott arról mindenki meggyőződhetik. Felhatalmazzuk a takarékpénztár t. igazgatóját, hogy mutassa meg minden jelentkező ellenzéki újságíróknak s ugyanők megkaphatják a lap részvényeseinek május 10-én tartott közgyűléséről szóló jegyzőkönyvet. sőt ha kívánják, az aláírás irveket is az aláírók névsorával.

Ez hát csak olyan pártsegély, mint a minőt az ellenzéki lapok is kapnak vagy legalább kaptak a meginduláskor. Ugyan nem mindenik a nagy közönség részvételéből, mint mi, mert némelyiket egyetlen Macenás tartja fenn, amit korántsem azért jegyzünk meg, mintha irigyelnek. Eljen kiki a maga módja szerint.

Ebből következik, hogy az „Aradi Közlöny” akkor sem fog megszűnni, ha Tisza megbukik, hanem folytatni fogja missióját. Lehet, hogy ellenzéki lap lesz, s ez esetben meg fogja mutatni, hogy lehet ellenzéki lapot tisztességes hangon is szerkesztelni, s nem törődni az akkori kormánypárti újságírók csúszkás oktatásával. Arad meg fog maradni, ha az aradi sajtó nem lesz „gondolat” kormánypárti. Tisza meg fog maradni, ha az aradi sajtó nem lesz „gondolat” kormánypárti. Tisza meg fog maradni, ha az aradi sajtó nem lesz „gondolat” kormánypárti.

És még egyet. Az olyan lap fennmaradása, mely részvényesek tulajdona, mégis csak biztosítottabb, mint az olyan, mely egy embernek a tulajdona. Volt már rá eset, hogy az ilyen lap egy nap alatt gazdát cserélt. politikai színtét pedig több ízben is változtatva a szerint, a mint a helyzet vagy az üzlet megkívánta. Aztán az ilyen „magán” tulajdonos könnyen túlad csak kebléből kitépni, azután minden könnyen ment.

„Tudom, hogy forrásai ki vannak merítve”, szölt a herceg, „tudom, hogy adósságaimak sulya alatt elmerül. A catastropha pillanata megérkezett; mintama körök, melyekben ön eddig élt, jövöre bezárulnak előtte. Ön nagyon gyenge arca, hogy új létet biztoson magának és mint megvetett koldus fog a világban bolyongani, melyben eddig bizonyos szerepet játszott.

„Ez kemény esapás, alig viselhető el. Ez éppen az oka annak, hogy ön kész volt a halált keresni. Én azonban meg akarom önt menteni, de nemcsak pillanatnyilag. Eljen, tovább éljen a megszokott módon; élvezzen és tépien virágokat ott, ahol önnök tetszik. Csak egyetlen egyről, mindenek közt a legbájosabbról, akit azonban ön mégsem beszél meg, kell önnök jövöre lemondani.

„Sylvia gondolok, az ön elragadó feleségére. Ő az utolsó jószág, mely önnök tulajdonát képezi és ezért önnök minden egyebet pótolni akarok. Hagyja el Bécest; rendelkezésére bocsátok oly összeget, mely lehetővé teszi ön számára gyönyörűnek színhelyét egy más városba áttenni.

„E czéltől nem szükséges egyéb, mint-hogy néhány sort írjon hozzám, melyeket ön tollba mondani fogok. Mihelyt ezek aláírásával el lesznek látva, ön szabad ember; kivándorol a szép világba és ott íti fel sátrát, ahol önnök tetszik.

„Es e sorok?”

„Férji jogairól való lemondását fogják tartalmazni. A többivel ne törődjek.”

„De hisz Sylvia még mindig szeret engem!” szölt Ede.

„En is attól tartok. Ha másként képzeltem volna, akkor bizonyára nem zavarnam azon szándékában, hogy egy golyót röptessen agyába. A halott férfi, aki vétkéről tragikusán bünhődött, akadályul szolgált volna nekem; de az élő, aki igényeiről lemond, megszünt akadály lenni. Ez az előny rám néve, mely megfizeték; láthatja, hogy realis üzletet ajánlok.”

(Folyt. köv.)

a szerkesztőjén, amint arra itt is volt eset. Csak egy kis kanapé-prozesszus kell hozzá. A párt váltig tiltakozik, de a tulajdonos az „ur”, nem a párt. Már az ilyenre csakugyan meg lehet kérdezeni, hogy ki a család?

Ne fájjon hát a mi fejünk a sajtólapnak. Megölnék mi a jég hátán is.

Előfizetési felhívás

„ARADI KÖZLÖNY”

czimü politikai napi lapra; megjelent hétfőn és ünnepek utáni napokon is.

Negyedévre 3 „ 3 „ 50 „
Félévre 6 „ 7 „

Arad, 1886. évi júniusában.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Lapunk mai mellékletének tartalma** a következő: „A betűk bevezetése” Spada assintól. „A kilencvenes évek kezdete Aradban” dr. Márki Sándortól. „Megzavart nyugalom”. S ó l y o m Andortól. „A megtört”. R. . . . . Dezsőtől. „Egy összeesküvés”. G. S.-től. „Piroska”. Salix Babylonica-tól és „Irma urfi”. Geszti Armintól.

— **Kitüntetés.** Makray József, a helybeli államvasuti üzletvezetőség fogalmi felügyelője szép kitüntetésben részesült. Ő felsége Makrayrnak, az udvari vonatok vezetése körül szerzett érdemei elismeréséül, a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Temetés.** Megbaldogult Müller György temetése, a mint ezt lapunkban jeleztük volt, tegnap délután ment végbe. A halottas háznál, dacára a rossz időnek, nagy számú résztvevő közönség gyűlt össze. kinek sorában ott láttuk Salacz Gyula polgármestert, Institutris Kálmán főjegyzőt, Bund Aurél főszámvévót, Parecz György tanácsnokot, Varjassy Árpád tanfelügyelőt, Varjassy Lajos városi aljegyzőt, Vaunay János városi elnököt, Krivan János árvenyártási elnököt, Ottunbay Károly és Medveczky János járáshírákat, Lukácsy Miklóst, Grünwald Ferenczet, Vörös Vidor, Hindy Árpád szerkesztőket, az ügyvéd kartól ott láttuk Antalffy Endrőt, Arkay Kálmánt, Lukácsy Lajost, dr. Múlek Lajost, Tarjányi Vilmost, Péterffy Antalt, Bonts Gyulát, s még igen sokat városunk elöljáróit.

— **Frank Lajos nyolcvan évvel eves jubileumát** meg emléke meg karácsony. Kik az igazán becsületes és nehéz munkában megérett járultak az alkalommal, a tekeres emléktárgyakkal is meg fogják lelni. Az ünnepély délelőtti része a városligetben tartatik meg, mely alkalommal az alkalmi beszédek mellett egy rögtönzött dalárda fog néhány énekérsz előadni. Az ünnepély második következő: 1. Üdvözölő Zsaskovszkytól, előadja a dalkör. 2. Magyar üdvözölő beszéd, tartja L ö v e y Sándor. 3. Üdvözölő Fischerától és 4. H a z a m. Schmiedt F.-től. énekl a dalkör. 5. Német üdvözölő beszéd, tartja Petryszyn János. 6. Jubileumi dal! Kreutzertől, előadja a dalkör. 7. Este 8 és fél órakor a Strobl-féle söresarokban társascsóra, egy teríték ára 1 frt 30 kr. A n. é. közönség az ünnepélyre ez uton is meghívatik.

— **Hírek a tanácsból.** Az ipartestület kérvényét nyújtott be a város tanácsához az iránt, hogy a város közönsége által részükre átengedett marspartit teleknek, az ipartestület nevére jeandó telekkönyvezést engedélyezze. A tanács azonban a kérelemnek nem tehetett eleget, azon okból, mert a teleket átengedő közgyűlési határozat még nem érkezett le a miniszteriumtól. A telekkönyvi átíratás pedig csak a miniszteri jóváhagyás után engedélyezhető. — **Domonkos Lajos és Schaffer Adolf** Ferencz-téri háztulajdonosok, kérvényt nyújtottak be a tanácshoz az iránt, hogy készítsenek a város belveiki levezetésére egy betoncsatornát, a Kiss-utóti főcsatornáig. A költségek felét a háztulajdonosok viselnék. A tanács elrendelte, hogy a mérnökivitalat erre nézve tervet készítsen, s azután fog határozni.

— **Megkerült a Wertheim.** Az Eckstein-féle börtnyárból csütörtök éjjel ellopott Wertheim-szekrény megkerült. A kisenői csendőrség találta meg a kisenői határban. Ott hevert egy kis folyócska vízében feltörve. A váltók és a pénz eltűntek belőle, de 8 darab üzleti könyv benne volt. Az esetről a kisenői csendőrség azzal tetteseknek nyomában vannak.

— **Pejachevich gróf lovassági tábornok** itt időzése alkalmából pénteken és szombaton este a huszár-tisztkar társas vacsorát rendezett Wittmann vendéglőjében. Pejachevich grófot kivül ott voltak Kuttig és Buovszky tábornokok is.

— **Az ügyvédi kamarából.** Az aradi ügyvédi kamara részéről közhírré tétetik, hogy dr. Bonts Gyula aradi ügyvéd, valamint K a i s e r Zsigmond, dr. Lengyel Sándor szarvasi ügyvédnél joggyakorlaton levő ügyvédjelölt, a kamara listájában felvétettek.

— **A kereskedő-ifjak országos congressusa** alkalmából az aradi kereskedő

ifjak társulatának küldöttsége. L e n d v a y Sándor társulati alelnök vezetése alatt tegnap délben utazott Szegedre, hogy a congressuson részt vegyenek.

— **Ipari tárlalmányok szabadalmazása** ügyében a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter valamennyi törvényhatósághoz, követező útiratát intézte: Számos előfordult esetben tapasztaltam, hogy a föltalálók, kik valamely ipari tárlalmányok szabadalmazása ügyében hozzám fordulnak kérvényüknek, de leginkább a melléklendő rajzokban és leírásokban nem tartják kellőleg szemmel a törvény-szabta alakításokat, melyektől pedig elsősorban van függővé téve tárlalmányok szabadalmazása. A vezetésen alatt álló miniszterium az előforduló hiányok utólagos pótlására ugyan mindig ad módot, de ez mindannyiszor hosszabb tárgyalásokkal, levelezésekkel és a felekre néve is költségrel és idővesztéssel jár. Ennek elkerülésére, akülforduló külön intézettek, ugynevezett szabadalmi ügyvivőségek állanak fenn, melyek a föltalálót, mivel maga e részben gyakorlatlan nem bír, szellemi tulajdonai iránti jogának biztosításában támogatják az által, hogy a követtelt alakítások teljes ismeretével járnak el a szabadalom engedélyezésének kieszközlésében. Budapestén újabbban alakult ily ügyvivőség Benedek Lajos és társai cég alatt (VIII. ker. Muzeum-körút 10. sz. a.), mely az ily állalat megkívántató kellekeivel bír. Mindezen okoknál fogva a czimnek figyelméte fennnevezett ügyvivőségre felhívom. Budapest, 1886. május 17-én. A miniszter helyett: Matlekovits s. k.

— **Árvíz Temesben.** A hirtelen beállott esőzések folytán Temes és Krassó-Szörényben árvízvesztéllyel fenyegetik a megáradt folyók a lakosságot. Karánsebesről, Nádorhagyáról és Kosteélyről tegnap este érkezett sürgönyök a Temes és Bega vizeinek oly rohamos áradását jelezték, hogy a parton lévő lakosság komolyabb veszélyt tarthat. A Temes elérte az eddig tapasztalt legmagasabb vizállást. Temesmegye alispánja ennek folytán a központi, rekási, buziási és csákvai járásokban a közmunkaerőt a védátsák megerősítésére kirendelte, a temes-begavölgyi vizszabályozási társulat igazgatója, J a n k o v i t s Miklós is erélyes intézkedéseket tett, hogy a netán bekövetkező rész, készületlenül ne érje a lakosságot.

— **Díjnokot keres az aradi kir. ügyészség,** a ki jó írással és az iróadi teendőkben elegendő jártassággal bír. Javaldalmazása naponta egy forint.

— **Az aradi iparisoklák munka- és rajzkiallítása** képezi a pünkösdi ünnepek eseményét Aradon. Az apró növényedek, a leendő iparosok mutatják be szorgalmuk és ügyességük eredményét a templom-utcai iskolaépület dísztermében, mely az alkalommal — bár meg a nyilvánosságunk átadva nincs — megnyílik, hogy magába fogadja az érdekes kiállítást. E kis tárlat valóban érdemes arra, hogy a közönség érdeklődése felé forduljon és hiszünk is, hogy a két ünnepen sokan fogják azt meglátogatni. A társas termel egészen megelégedő a társasok minőségű, melyek meg az aradi iparisoklák, a kinek a munkájukon vesznek. Hogy a legutóbbi 14. a legelősebb 15 éves azok közül, a kik azokat elkészítették. Képvisele van az ipar majd minden ága: a fa-, a vas- és fémipar, az építőipar, melyben az ácsanaklók érdekes földcszerkezetekkel lépnek fel, a bőripar, a ruházati ipar, a kádárpar, a fényképezés, nyomdászat, üvegesség, a kötélesek, szepfészek, kártyások stb. érdekes és változatos tárgyakat hoztak. Kiváló figyelmet érdemelnek a lakatos és az érczöntők dolgozatai, melyek a munka tisztasága tekintetben teljes dícséretet vírnak ki. A rajzgyűjtemény gazdag és feléleli az iskola egész tananyagát. Legérdekesebb a kiállításban az, hogy míg ezelőtt két évvel negyven tanoncot lehetett az iskola bizottságának rávenni, hogy gyakorlati ügyességet bebizonyítsa s míg tavaly mindössze száz kiállító volt, az idén ezek száma meghaladja a kétszázat. Örvendtes jele ez annak az üdvös hatásnak, mit az új ipartörvény helyes irányu végrehajtása eredményez s annak a tapintatos vezetésnek, mely alatt az aradi iparisoklák állanak. A kiállítás reggel 9 órakor nyitattik meg ifj. Kristóry János iparisoklái bizottsági elnök által, a polgármester, a kir. tanfelügyelő, az iparisoklái bizottság tagjai s a tanterület jelenlétében és két napon át lesz nyitva. A belépti díj tíz krajczár, mely a kiállítással járó költségek fedezésére s a tanonczoknak odátelendő jutalmi oklevelek készítésére fordítatik.

— **A Marosba fut.** P é c s k á n a napokban egy ferli holttestét fogták ki a Marosból, a megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az Vertacs Milos pécskai lakos holtteste, ki pár nappal ezelőtt, furdészközen a Marosba fut.

— **Uj díjszabály a bérkocsikra.** A bérkocsikra nevező folyó hó 15-étől kezdve új díjszabály lép életbe. A bérkocsitulajdonosok tudvalevőleg megfélembeték, a tanács által megállapított és jelenleg érvényben levő díjszabályt, s a közgyűlés azt módosította. A módosítást a belügyminiszter is jóváhagyván, az lép életbe.

— **Jóváhagyott határozat.** Aradnegye törvényhatóság bizottságának, május havi közgyűlésén hozott azon határozatát, melylyel az országos vörös kereszt-egylet által háboru idején T e m e s v á r o t t létesítendő tartalék-kórház segélyezésére, a háboru tartamának idejére havonként 200 frtot szavazott meg, a belügyminiszter f. hó 8-án kelt 38786 számú leiratában jóváhagyta.

— **Egy aradi zavargó öngyilkossága.** A budapesti zavargások alkalmából, egy idegrázó eset merült fel a budavári Fortunában, mely ránk aradiakra néve is érdekel birnat, a mennyiben a letartóztatott zavargók közül egy aradi íu pénteken este a Fortunában agyonlőtte magát. Az esetről adjuk a következő sorokat: Idegrázó jelenet folyt le ma este a budavári Fortunában, a hova a tegnap este letartóztatottak egy részét elszállították helyszükre miatt. Ma este 7 órakor harmincznegyet vittek át közlökbe a Fortunába s ezeket önként az örszobába vezették, hol P o g á c s fogházfelügyelő meglátóztatta őket.

Hogy mily alaposággal motózták meg ezeket az embereket a rendőrségnek, kiviláglik abból, hogy többeknél kezt találtak. Igaz, hogy csak sebzést, de ezek egyike-másika akkora nagyságu volt, hogy bátran elfogadhatta volna akarmelyik konyhakés a legöregebb fiának. No de ez még hagyján, hagyott egyebet is a rendőrség a zavargókna, a mint alább kitétszik. Otével vezették a letartóztatottakat az örszobába. Már egy ötös társaságot meglátóztak, a másik öt emberre került volna a sor. Ezek négyével is szerencsésen végeztek s éppen az ötödikre került volna a sor, egy szöke 19—20 éves fiatal emberre. Egyszerre dörögés hangzott. Az említett fiatal ember, mikor látta, hogy ő jön már a muntra alá, hirtelen kirántott a zsebéből egy forgópisztolyt s mellbe lötte magát. Azonnal a zsebéből, sebéből patakzott a vér. Képzeltetni a nagy meglepetést, mit az eset kellett. Ki gondolhatta, hogy ezeknél az embereknél még löfegyver is van? Hátha melótt maga ellen fordította volna, előbb a gyűlölt törvényes rend embereim próbálja meg a hat és közlök ötnök a járatát? A kacagató comicum, mi a tegnap esti jeleneten előmólt, bezeg szomorú tragikumma keseredett volna. A lövés után azonnal orvosot siettek s csakhamar megljelent Appel orvos. A fiatal ember még élt s az orvos azonnal a szükséges segélyben részesíté. A golyó a 4-ik és 5-ik borda közt hatolt a testbe s alig épül ki belőle. Bánó vizsgálóbíró az esetről jegyzőkönyvet tett föl s a súlyosan sebesültet, kit Mayer Nándornak hívnak s 20 éves, becsi születésű kereskedő segéd, a János-kórházba szállították. A többi letartóztatottat a fogházfelügyelő figyelmeztette, hogy ha netalán fegyvert van náluk, ne kövessék Mayer példáját, mert czéltalan a rettegés, minthogy hiszen úgy is szabaddá helyezik őket. A többi fogoly megszökölt a jó tanácsot és nem lötte magát agyon. Bánó vizsgálóbíró, mikor Mayer nemsokára eszmélre tért, kihallgatta őt. Azt vallotta, hogy már nyolc napja tervezte az öngyilkosságot s abból a czéltől ment a zavargók közé, hogy hátha őt is leszúrják a rendőrök vagy a bakák. Ezt azonban hó óhaja mellett sem bírta elérni, s hogy végül belekerült a esapdába, elhatározta, hogy amint alkalom nyílik, véget vet életének. A vizsgálóbíró kérdésére nem akarta megmondani, mi okból tervezte az öngyilkosságot. — Az Aradon lakó szülei mind tudnak a legjobban megmondani, — szölt. S egyebet nem mondott.

Hazánk és a főváros.

— **A budapesti tüntetések.** A rendőrség által a csütörtöki tüntetések alkalmával oly ügyesen alkalmazott módszer úgy látszik a kívánt eredményt idézte elő s a tüntetőknek nem igen van kedve újra belemenni a csapdába. Az utolsó tüntetések alkalmával megsérültek közül csupán Berg Jakab cselekedő-intézetü üzletvezető került a Rókusba, kinek bal czombján egy hosszú kardszúrás van, mely azonban nem veszélyes. — **Putrik Károly nyomdászról** tévesen írták a lapok, hogy meghalt. A hirtelen bekövetkezett halálát csütörtökön délután másfél óra hosszáig eszmélten kívül volt. Most azonban már jobban érzi magát és nincs kizárva a felgyógyulás lehetősége. A csütörtökön letartóztatott 710 ember közül masnap reggel 232-öt bocsátottak szabadon, 154-et közizgatási uton büntettek meg, 354 egyént pedig a IV-X. kerületi büntető járásbírószághoz kísérnek át, hol a bíróság en masse fog felletük itélni. A letartóztatottak kihallgatása egész éjjelen át tartott s a rendőrtisztviselők egész önfeláldozással teljesítették feladatukat.

— **Pisztolypárbaj** folyt le pénteken délután Horváth-Tholdy Lajos gr. országgy. képviselő és Scheffer László az „Egyetértés” segédszerkesztője közt. A felek 25 lépésre állottak egymástól és mindegyikük 5—5 lépés avanszot engedtek. Horváth-Tholdy gróf golyója térdén találta ellenfelét, ki a levegőbe lött. A helyszínére kivitt orvosok nyomban bekötözték a sebet. Segédök voltak Horváth-Tholdy gróf részéről: Bathányi Elemér gr. és Páy László országgy. képviselő, ellenfele részéről Hoitsy Pál országgy. képviselő és Bolgár Ferencz főhadnagy, A párbajra a két fél közt a keddi éjjeli tüntetések alkalmával lefolyt szóváltás adott okot.

— **Rövid hírek.** Kitiltott lap. A belügyminiszter a Chicagóban cseh nyelvűen megjelenő Prokor Volnosti czimü szocialistikus irányu hirdetőlapot a postaszállítás jogát mevonata. — **Mozdonyvezető halála.** Szegeden Zoehling Román mozdonyvezető fejt a berobogó vonat odatesapta egy lámpaszálophoz és teljesen szétzutta. A szerencsétlen ember rögtön meghalt. — **Magyar-Kaniszan** a napokban a népisoklák egyik osztályába, előadás alatt beült a villám; de komolyabb bajnem történt. — **Natalia** szerb királyné hétfőn érkezik Budapestre honnan Szilácsra fog utazni. — **Családi dráma.** Nyári András patkai június keddén délben revolverrel rálőtt nejére s azután magát lötte meg. Ő maga nyomban meghalt, de az asszony életben maradt. A véres tett oka szerelmi ügy volt.

A nagy világ.

— **Az örült király.** II. Lajos bajor király tragicus sorsáról újabbán a következöket távirják: Abban az állambizottságban, mely II. Lajosnak tudtára volt adandó, hogy az uralkodástól felfüggesztették, Lutz, II. Lajos régi miniszterének is részt kellett volna venni, de az azzal vonta ki magát az alól, hogy nem bírná a szívére venni. — **A királynak már dühöngő rohamai is voltak** az egy kiváló orvos, a ki a királyt korábban a kór gyógyítására óta ismeri, úgy nyilatkozott, hogy ez a csapást a király sokáig túlél nem fogja. A királyt különben már átszállították Lindenhofba, ahonnan, ha állapota súlyosbodni fog, Forstenriedbe viszik ápolni, ahol a tébolyult Ottó herceget is ápolják. —

ett orvosi vélemények egy tíz éve gyűjtött és csan...

A tintafolt. A párisi minisztertanács...

Rövid hírek. A király csütörtökön...

Irodalom és művészet.

Saját kezébe, eredeti regény egy kötetben...

CSARNOK.

Epizódok a szabadságharczából.

Tamassy Károly emlékezete. A magyar gyógyszerész-egylet...

KIS LOTTO.

40. 56. 84. 13. 25. Bács. június 12-én: 78. 19. 49. 85. 74.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi gazdasági egyesület vándorgyűlése.

Az aradi gazdasági-egylet folyó évi vándorgyűlése...

Hivatalos árfolyamok

Table with exchange rates for various currencies and goods.

Nagy Mihályt tettelegis bántalmazták. A nekivált...

Egyes egyedül Tamassy Károly gyógyszerész...

Mig az aláz neptömeg az agyonvert három tiszt...

Tamassy nemzeti örökösök több házára, hol menekültek...

Legnagyobb veszedelemben a Kádás-utca volt...

A Kádás-utca után sok tiszt volt a házakban...

A megszállottak tisztjeit a városból nagy törményben...

Ekkor a század egy részét a városból kapuja védelmére...

A piaczen egy osztrák tisztet levertek a földre...

Ez nem egyedül volt, mikor a lázadásban levők...

Ez nem egyedül volt, mikor a lázadásban levők...

Ez nem egyedül volt, mikor a lázadásban levők...

vel ment végbe, mintha villám csapott volna...

Az aradi Lloydt heti tudósítása. A lefolyt hét alatt...

De azért eddig a vetemények még mindég...

A gabonaüzletben a hangulat még mindég...

Buza: helyben és Új-Aradon alig hoztatott...

Rozs: hiányzik, forgalom nélküli, névleg...

Arpa: ugyancsak üzletlen, jegyzeték...

Tengeri: behoztatott helyben és Új-Aradon...

Mezőhegyesen szintén eladatott, mistyeg...

Zab csak a kisebb fogyasztásra vetetik...

Szösszlet. (Június 12.) (B.) Gyengébb kereslet...

az Aradról kirándulókat még egyszer figyelem...

Az aradi Lloydt heti tudósítása. A lefolyt hét...

De azért eddig a vetemények még mindég...

A gabonaüzletben a hangulat még mindég...

Buza: helyben és Új-Aradon alig hoztatott...

Rozs: hiányzik, forgalom nélküli, névleg...

Arpa: ugyancsak üzletlen, jegyzeték...

Tengeri: behoztatott helyben és Új-Aradon...

Mezőhegyesen szintén eladatott, mistyeg...

Zab csak a kisebb fogyasztásra vetetik...

Szösszlet. (Június 12.) (B.) Gyengébb kereslet...

az Aradról kirándulókat még egyszer figyelem...

Az aradi Lloydt heti tudósítása. A lefolyt hét...

De azért eddig a vetemények még mindég...

A gabonaüzletben a hangulat még mindég...

Buza: helyben és Új-Aradon alig hoztatott...

Rozs: hiányzik, forgalom nélküli, névleg...

Arpa: ugyancsak üzletlen, jegyzeték...

Tengeri: behoztatott helyben és Új-Aradon...

Mezőhegyesen szintén eladatott, mistyeg...

Zab csak a kisebb fogyasztásra vetetik...

Szösszlet. (Június 12.) (B.) Gyengébb kereslet...

az Aradról kirándulókat még egyszer figyelem...

Az aradi Lloydt heti tudósítása. A lefolyt hét...

De azért eddig a vetemények még mindég...

A gabonaüzletben a hangulat még mindég...

Buza: helyben és Új-Aradon alig hoztatott...

Rozs: hiányzik, forgalom nélküli, névleg...

Arpa: ugyancsak üzletlen, jegyzeték...

Tengeri: behoztatott helyben és Új-Aradon...

Mezőhegyesen szintén eladatott, mistyeg...

Zab csak a kisebb fogyasztásra vetetik...

Szösszlet. (Június 12.) (B.) Gyengébb kereslet...

az Aradról kirándulókat még egyszer figyelem...

Az aradi Lloydt heti tudósítása. A lefolyt hét...

De azért eddig a vetemények még mindég...

A gabonaüzletben a hangulat még mindég...

Buza: helyben és Új-Aradon alig hoztatott...

Rozs: hiányzik, forgalom nélküli, névleg...

Arpa: ugyancsak üzletlen, jegyzeték...

Tengeri: behoztatott helyben és Új-Aradon...

Mezőhegyesen szintén eladatott, mistyeg...

Zab csak a kisebb fogyasztásra vetetik...

Szösszlet. (Június 12.) (B.) Gyengébb kereslet...

az Aradról kirándulókat még egyszer figyelem...

Az aradi Lloydt heti tudósítása. A lefolyt hét...

De azért eddig a vetemények még mindég...

A gabonaüzletben a hangulat még mindég...

Buza: helyben és Új-Aradon alig hoztatott...

Rozs: hiányzik, forgalom nélküli, névleg...

Arpa: ugyancsak üzletlen, jegyzeték...

Tengeri: behoztatott helyben és Új-Aradon...

Mezőhegyesen szintén eladatott, mistyeg...

Zab csak a kisebb fogyasztásra vetetik...

Szösszlet. (Június 12.) (B.) Gyengébb kereslet...

IDEGENEK NEVSORA.

(Június 12.) Fehér-kereszt-szálló. Gróf Pejachevich M. tábornok...

Meghaltak Aradon.

(Június 5-től június 11-ig.) Belváros: Prém szül. Kutny Lajza 34 éves...

Felolós szerkesztő: Hindy Árpád.

Alóhírt intézet értesíti a t. cz. közönséget...

Szösszlet.

(Június 12.) (B.) Gyengébb kereslet folytán...

Budapesti gabnatozás.

(Június 12.) Az üzlet lanya. Az aradi változatlanok...

Budapest, június 12. (Az Aradi Közlöny...)

(Az Aradi Közlöny eredeti távirata.) Az esti tőzsde...

Sertéskereskedelmi oszrnok.

Budapest-Kőbányán. Kőbánya, június 11. Az üzlet lanya...

Hivatalos árfolyamok

Table with exchange rates for various currencies and goods.

* E rovat alatt közölték nem vala felolós szerkesztő.

TÖKÉLETES VÉGELADÁS!

Arany-, ezüst- és drágakő-üzletem felhagyása miatt csak rövid ideig tartó végeladást rendezek üzletemben. tetemes leszállított árak mellett, 20 százalékkal a bevásárlási áron alól, mi 40% árcsökkentésnek felel meg, melyre a t. helybeli és vidéki közönség b. figyelmét felhívom, azon meggyőzéssel, hogy árucikkeim a legszebb és legújabb divatu és brillant ékszerekből, valamint gazdagon felszerelt ezüsttárgyakból állanak.

Kiváló tisztelettel:

POLLAK U. REXSŐ,
ékszerész Aradon, Atzél Péter-utca, Bohus-ház.

345-8.10

Legjobb és legolcsóbb padolat-lakk-festék.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy valódi borostyánkő-lakk festékek, mint legjobb, gyorsan száradó és igen tartós padolat lakk egyedül eladási helye Arad város és környéke részére

MEER MÓR

jóhírnéknak örvendő festékeskedésben, Aradon, Főter 4. sz. (a Nádor szállodával szemben) létezik, a hol az 1 kilós bádog dobozban, gyári ár mellett (1 ftt kilója) árusítatik el. Budapest, 1886 május hóban.

Maklár Gyula,

lakk- és festék-gyáros. 290-7.10

Arverési hirdetés.

Riesz Sámuel aradi közados c-ödbitelezői választmányának határozatával a csödtömeghez tartozó összes igénymentes ingóknak — nevezetesen szappan, gyertya, fagygy, kocsikenőcs, szóda, fűszer- és gyarmatárak bolti állványok, mühelyberendezési tárgyak és butoroknak — nyilvános árverésre készpénzfizetés mellett leendő eladása elrendeltetett.

Az árverés folyó évi júniushó 21. napjának d. e. 9 órakor a Halász-utca 7. számú házban veszi kezdetét, az itt elhelyezett árak s egyéb ingóságok eladása után pedig a Szabadságtér és br. Simonyi-utca sarkán levő ház bolt-helyiségében fog folytatni.

Miről a venni szándékozókat értesitem. Aradon, 1886. júniushó 10-én.

Dr. Rosenberg Miksa,

ügyvéd,
mint Riesz Sámuel közados csödtömeggondnok.

359-2.3

A már 12 év óta fenálló, engedélyezett tudakozó- és állasközvetítő-intézet és ügynökség,

szállodák, vendéglő- és kávéházi személyzet részére 384-3.5

Klein J., Temesváron

Zápolya-utca 40. sz. a „vasútszóka” áttellenében, ajánlja szolgáltatását a n. é. közönségnek és közvetít bárhová:

könyvezeteket, irnokokat, gazdatiszteket, gazdászokat, levelezőket, raktárnokokat és fizetési-szerveket, ügyvéd-, írodai- és jegyzői segédek, írodai szolgálókat, kocsisokat és inasokat, vízszagott gépezeteket és fűtőket.

Továbbá: társalgókat, bonékat, governmentokat, kaszimókat kávéházak és üzletek részére, szobalányokat, szakácsokat és kőzi lányokat.

Szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet.

Elfogad házak, földék és üzletek eladása, bérbeadása vagy megvételre megkötéseket és készpénzzel szolgálnak mindennemű felvilágosítással ily ügyekben.

Csak válasz-bélyeggel ellátott levélre adatik felelet.

1962. sz.

Arverési hirdetés.

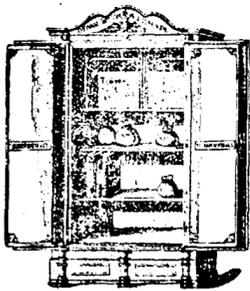
Az alólikt főerdőhivatal kerületében levő erdőtisztások és egyéb erdőszeti bértárgyak f. évi nov. hó 1-től kezdve bérbe fognak adni a következő tárgyalási rend betartása mellett.

F. é. június 21-én, d. e. 10 órakor a Lippai főerdőhivatal és az apátfalvi erdőgondnokság irodájában.

F. é. június 22-én, d. e. 10 órakor a sistaroveczy és pécskai erdőgondnokságok irodájában.

F. é. június 23-én, d. e. 10 órakor a dorogai és csálai erdőgondnokságok irodájában.

Singer A „NÁDOR”-SZÁLLODÁVAL SZEMBEN. Singer

Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszeréknyek

gyári raktára

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta

Azonkívül ajánlom

vasbutor gyári raktárat nagyválasztékban.

Wiese T. és Tsa

a. es. kir. osztrák és a kir. magyar ministeriumok s államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos

pénzszeréknyek

gyári raktára.

Valódi amerikai Howe, nevezetesen

WEHLER & WILSON,

Singer, Grover s kézi varrógépek csatlakozók, szabók és cipészek részére.

Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges kellekek.

F. é. június 25-én, d. e. 10 órakor a radnai és valyemarei erdőgondnokságok irodájában, valamint Glogovác községi házában

F. é. június 26-án, d. e. 10 órakor Uj-Szt-Anna községi házában.

Mindazok, kik az árverésen részt venni szándékoznak, kötelesek a kiküldési ár 10 százalékát bantapénzzel letenni. Zárt ajánlatok 50 kros bélyeg és a megajánlott haszonbérnek 10 százalékát tevő bantapénzzel ellátva, a szóbeli árverés megkezdése előtt ezen m. kir. főerdő hivatalnál és az illető erdőgondnokságnál benyújthatók. Az írásbeli ajánlatokban határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a haszonbéri feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti; a holdanként megajánlott bérösszeg betűkkel és számokkal is tisztán kiírandó s a zárt ajánlatok borítékára pontosan kiteendő azon birtokrészlet neve és sorszáma, melyre az ajánlat tételik. Ajánlattevők igazolni kötelesek bérleti képességeiket és kielégítő vagyoni állásukat. Oly régi bérleti, ki a mültra nézve bérleti hátralékban van, vagy csőd, gyámság alatt áll, vagy ki nyereség-ügyből eredő büntetett elítélte, árverésre nem bocsáttatik.

A részletes feltételek, valamint az árverés alá kerülő bértárgyak kimutatása ezen főerdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Lippán, 1886. június 5.

402-1

M. kir. főerdőhivatal.

Alkutatárgyalási hirdetés.

Közírré tételik, miszerint a ménes-szent-anna kincst. uradalomhoz tartozó alább megnevezett bértárgyak további hasznosítását iránt alólikt kir. államjóságigazgatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferencz-utca 33-34. szám) 1886. évi júliushó 13-án alkutatárgyalás fog tartatni, melyre bérleti szándékozóknak 10 százalék bantapénzzel ellátva ez-nnel meghívatnak.

A feltételek, bértartam és kiküldési ár a hivatalos órákban a kir. jóságigazgatóságnál betekintheők.

- Alkutatárgyalás alá bocsájtatnak:
1. Zimándi 9 hold béröld . . . . . 25 ftt 10 kr.
  2. Zimándi 5 hold volt szám-tartói föld . . . . . 11 ftt — kr.
  3. Zimándi 5⁰⁰⁰/₁₀₀₀ h. béröld . . . . . 12 ftt 60 kr.
  4. Zimándi 29⁰⁰⁰/₁₀₀₀ h. béröld . . . . . 17 ftt — kr.
  5. Zimándi 4²⁰⁰/₁₀₀₀ h. béröld . . . . . 12 ftt — kr.
  6. Zimándi 4 h. béröld . . . . . 20 ftt 10 kr.
  7. Zimándi 4²⁰⁰/₁₀₀₀ h. béröld . . . . . 8 ftt 10 kr.
  8. Zimándi 61³⁰⁰/₁₀₀₀ h. béröld . . . . . 3 ftt — kr.
  9. Zimándi vadászati jog . . . . . 85 ftt — kr.
  10. Mikalakai italméresi jog . . . . . 1755 ftt — kr.

Aradon, 1886. június 5.

398-2.2

M. k. jóságigazgatóság.

9247-1886.

Hirdetés.

A nagymélt m. kir. belügyministerium f. évi májushó 20-án 1770. évi sz. a kiadott körrendelete szerint újabb időkben gyakrabban előfordult, hogy az országban ércpénzhez hasonló értékű n. j. tékjegyekkel csalások követtek el. Az 1879. évi XL. t. cz. 59. §-a értelmében ily ércpénzhez hasonló jegyek készítése és forgalomba hozatala 200 fring terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tilos lévén, miután ily játékszer-k szerteszét árutatnak, felhívatik a város lakossága, ha tudomására jön, hogy ily játékszer-ek valahol árutatnak, azt a kapitányi hivatalnak az illető árulók megbüntethetése végett tudomására hozza.

Arad, 1886 júniushó 5-én.

A városi tanács.

A petrosényi köszénbánya

társulat

ajánlja legkitünőbb minőségű

köszénterményeit a legolcsóbb árak mellett.

Megrendeléseket, melyek legrövidebb idő alatt teljesítettnek, készségesen elfogad

260-9.6 **Inkei Emil Aradon,**

a petrosényi köszénbánya főügynöke.

Nyári idényre

ajánljuk a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives figyelmébe dúsan berendezett

FÉRFI-DIVAT- ÉS DISZMŰRAKTÁRUNKAT.

Állandóan nagy választék:

kemény kalap k 1.50-6.-ig (Cylinder és Checkok), lágy kalapok — 80-5.-ig, gyermekkalapok 50 krtól 2 fttig, üzleti sikk k 40 krtól 1.20-ig, házi sikkok 1 fttől 3-ig, férfi divatos ingek, kezeslő és gallér avagy annélkül fehér 1 fttől 3-ig, szines, carton, pique, zephir és oxford, gallér és kézelővel 1-3 fttig, szines munkás ing 50 krtól 1 fttig, alsó nadrágok 60 kr, 2 ftt, külön gallér 1 det. 12 drb 2-2.40-ig, kézelő 1 det. 24 drb 3 fttől 5-ig, zselkendő 1 det. 12 drb 1 fttől 4-ig, finomabb 5-12 fttig, férfi harisnya 8 krtól 40-ig, finomabb 50 kr, 1 ftt, 2 fttig, nyakkendők 10 krtól 1.50-ig, férfi bőr cipők 3.50-7 fttig, lakcipő 5-8 fttig, férfi cipő (brünnel) 2.50-5 fttig, vitorlavászon cipő 4 fttig, esőernyők 80 krtól 3 fttig, selyem 4-12 fttig, férfi napernyő 80 krtól 2 fttig, selyem 4-6 fttig, kézi bóröndök 80 kr, 2 ftt, finomabb 3-12 fttig, utazó fa-bórönd 2.50-10 fttig, továbbá pénz, dohány, szivar- és fényképszerszény és szelencék, fényképtartók (a bum), tintatartók, tolltartók, illatszertartók, gyertyatartók, kártyaprens s több emlék és utazó tárgy és készletek, ugyszinte illatszert, mosdószappan, fogszappan (Zahn-pasta), fogpor, fogkefe, ruhakefe, hajkefe, férfi bőr ezerna, és selyemkeztű stb.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség pártfogását kérve, kérem szolgálatát

SUHAJDA és TÖRÖK

az „Arany ember”-hez Aradon.

175-20

Főter 1. szám, a két emeletes Spitzer-féle házban a megyeházzal szemben.